

Słowo wstępne

Całościowe ujęcie zagadnień finansów ubezpieczeń emerytalnych, widzianych zwłaszcza od strony obowiązującego prawa, jest niewątpliwie trudnym przedsięwzięciem. Na ogół spotykamy się z opracowaniami przyczynkarskimi w tym zakresie lub publikacjami mającymi znaczenie dla praktyki. Z tego względu podjęcie się takiego zadania zasługuje na szczególne podkreślenie. Problematyka finansów ubezpieczeń społecznych jest dziedziną bardzo szeroką. Dotyczy wielu sfer, zwłaszcza gromadzenia środków pieniężnych na świadczenia ubezpieczeniowe, a więc składki ubezpieczeniowej, która ma cechy podatku, wydatkowania środków pieniężnych z tytułu ubezpieczeń społecznych, a także tworzenia i wykorzystywania funduszu ubezpieczeniowego. W każdej z tych sfer mogą powstawać cenne rozprawy naukowe (doktorskie, habilitacyjne, monografie profesorskie). Dr Tomasz Sowiński podjął się opracowania ujmującego wszystkie sfery w odniesieniu do ubezpieczeń emerytalnych, przy czym nie jest to dzieło napisane ogólnikowo. Potrafił zachować odpowiednie proporcje między częścią teoretyczną a częścią normatywną oraz między poszczególnymi sferami ubezpieczeń emerytalnych.

Finanse ubezpieczeń emerytalnych są jedną z ważniejszych dziedzin finansów publicznych współcześnie. Uregulowane są licznymi aktami prawnymi prawa wewnętrznego. Nie istnieje doskonały model finansów ubezpieczeń emerytalnych. Poszczególne państwa poszukują możliwie najlepszych rozwiązań w tym zakresie. Nie jest to łatwe, jeśli się zważy, że rzecz dotyczy dokonywania wydatków publicznych nie tylko na bieżąco, ale również w przyszłości. Dość łatwo można popełnić liczne błędy w skomplikowanym procesie finansowania wydatków z tytułu ubezpieczeń emerytalnych. Problematyka finansów ubezpieczeń emerytalnych we współczesnym świecie jest bardzo skomplikowana, ponieważ po pierwsze, występuje silnie zarysowujące się zjawisko starzenia się społeczeństw

i w związku z tym coraz większe środki pieniężne przeznaczane są na wydatki tego typu, po drugie, na finanse ubezpieczeń emerytalnych istotny wpływ ma kategoria pieniądza, gdyż świadczenia z zakresu tych ubezpieczeń mają wyłącznie pieniężny charakter. Stąd istotny jest wpływ zjawisk inflacyjnych zarówno na wysokość składki ubezpieczeniowej, jak i wielkość świadczeń wypłacanych w ramach tego rodzaju ubezpieczeń.

Autorowi przedstawianej monografii w pełni udało się powiązać rozważania teoretyczne osadzone w dziedzinie finansów oraz ubezpieczeń emerytalnych z regulacjami obowiązującego prawa. W sposób jasny i rzeczowy odnosi się do rozwiązań prawnych stosowanych w przeszłości w dziedzinie finansów ubezpieczeń emerytalnych. Jest to opracowanie w wielu fragmentach zarazem krytyczne i analityczne. Niezwykle cenne są też fragmenty monografii dotyczące ubezpieczeń i reform emerytalnych w wybranych państwach. Na ich przykładzie można skonstatować występowanie zarówno różnych rozwiązań w dziedzinie finansów emerytalnych poszczególnych państw, jak i pewnych podobieństw systemów emerytalnych w świecie.

Prezentowana monografia jest ze wszech miar godna polecenia Czytelnikom.

prof. zw. dr hab. Andrzej Drwiłło